

INFORMATIEMEMO RAAD

Kenmerk:

2024-009371

Datum b&w-vergadering:

19 maart 2024

Onderwerp:

Opvang vluchtelingen vanwege de Spreidingswet en taakstelling

Kennis nemen van:

Raadsinformatiememo opvang vluchtelingen vanwege de Spreidingswet en taakstelling

Status advies:

openbaar

Argument: (indien niet openbaar)

Portefeuillehouder:

Wethouder Dimitri Horsthuis-Tangelder

Betrokkenen bij voorstel extern:

N.v.t.

Betrokkenen bij voorstel intern:

N.v.t.

Bijlagen:

-

Inleiding

We hebben een taakstelling voor de opvang van statushouders en Oekraïense vluchtelingen. Per 1 februari 2024 is er ook een taakstelling voor de opvang van asielzoekers en Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen (AMV'ers) op grond van de Spreidingswet.

Voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen behalen we de taakstelling. Om de taakstelling te behalen voor de opvang van statushouders zijn, naast de huidige inzet, nog extra andere maatregelen nodig. Dat laatste geldt ook voor de opvang van asielzoekers. Graag informeren we u over de stappen die we hierin willen zetten.

Spreidingswet: taakstelling asielzoekers

De Spreidingswet moet zorgen voor een evenredige opvang van asielzoekers over gemeenten. Dit betekent niet dat in elke gemeente een AZC moet komen, maar wél dat elke gemeente haar verantwoordelijkheid neemt en een bijdrage levert. De provincie, middels de Provinciale Regietafel¹ (PRT), bespreekt de mogelijkheden eerst met de subregio's en daarbinnen met de gemeenten. Overbetuwe valt onder de subregio Arnhem². Daarnaast mogen gemeenten binnen de eigen subregio en/of binnen de eigen provincie afspraken maken over hoe de opvang eruit komt te zien. Het is ook mogelijk om als gemeenten onderling deze afspraken te maken. Daarbij kan de ene gemeente bijvoorbeeld meer huizen voor statushouders aanbieden, terwijl in een andere gemeente een geschikte locatie voor een opvangcentrum voor asielzoekers wordt ontwikkeld.

Op 1 november 2024 moeten de 12 provincies aan het departement van Justitie & Veiligheid (J&V) doorgeven of gemeenten voldoende plekken aanbieden om de taakstelling te halen. Als het niet lukt om het aantal opgelegde opvangplekken te realiseren, kan het ministerie de druk opvoeren. Uiteindelijk kan een provincie of gemeente worden gedwongen, maar dat zal dus pas in 2025 zijn. De minister van J&V kan dan een locatie aanwijzen waar opvang moet komen.

Het gaat bij de Spreidingswet om reguliere opvangplekken of plekken voor jonge alleenstaande asielzoekers (AMV'ers). Als er genoeg gewone asielcentra zijn, zijn de (crisis-)noodopvang en andere tijdelijke locaties niet meer of minder nodig.

In de Spreidingswet staan ook vergoedingen om het voor gemeenten aantrekkelijker te maken opvang te bieden. Een gemeente die zich in de eerste drie maanden meldt en meer dan honderd plekken voor vijf jaar beschikbaar stelt, krijgt 5.000 euro per opvangplek. Gemeenten die zich snel melden maar geen opvang voor vijf jaar kunnen garanderen, krijgen 2.500 euro per plek. Gemeenten mogen zelf bepalen waaraan ze het geld uitgeven.

Verdeelsleutel Spreidingswet

De minister van Justitie en Veiligheid heeft bekend gemaakt wat de opvangopgave per provincie is en hoe de indicatieve verdeling per gemeente eruit ziet. De capaciteitsraming (hoeveel plekken zijn er nodig) wordt gebaseerd op de Meerjaren Productie Prognose (MPP) en het capaciteitsbesluit

¹ Er is ook een Provinciale regietafel, subregio Arnhem. De regietafel voert de regie ten aanzien van: asielopvang (conform Spreidingswet), huisvesting statushouders en opvang Oekraïners. Zij monitoren daarbij de realisatie van de gemeentelijke taakstellingen en maken concrete afspraken over de opgaven per gemeente waarbij het uitruilen van de genoemde doelgroepen een optie kan zijn.

² Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Roozendaal, Westervoort, Zevenaar.

van het COA. De verdeling van opvangplekken gebeurt op basis van het aantal inwoners en hoe welvarend een gemeente is.

De opvangopgave voor de Provincie Gelderland is 11.704 plekken. Dat betekent voor Overbetuwe per 1 februari 2024 een indicatieve verdeling van 297 opvangplaatsen, waarvan 25 geschikt t.b.v. de opvang van AMV'ers.

PRT subregio Arnhem

Aan de ambtelijke en bestuurlijke PRT subregio Arnhem wordt besproken wat de mogelijkheden zijn van de 10 gemeenten, waarbij de opgave is dat 'onder de streep' de subregio Arnhem voldoet aan de opgaves m.b.t. statushouders, asielzoekers en Oekraïense vluchtelingen. Afgesproken is dat onderlinge uitruil van doelgroepen mogelijk is. Wat dit betekent voor Overbetuwe zal de komende tijd moeten blijken in de gesprekken met de subregio.

Cijfers/aantallen taakstelling Oekraïense vluchtelingen, statushouders en asielzoekers

	Taakstelling	Inspanning	Realisatie
Oekraïense vluchtelingen	136	120	136*
Statushouders	167**	-	94
Asielzoekers	297	-	0
AMV's****	37	-	0

* medio mei wordt het huidige aantal opgehoogd met 30 (uitbreiding Pactum)

**taakstelling tot 1 juli 2024, daarna volgt er een ophoging van de taakstelling voor de 2^e helft 2024.

****12 AMV'ers maken onderdeel uit van 167 statushouders, 25 AMV'ers maken onderdeel uit van 297 asielzoekers

Aanpak behalen taakstellingen statushouders en asielzoekers

We streven er naar de taakstellingen te behalen. Voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen behalen we de taakstelling. Om de taakstelling te behalen voor de opvang van statushouders zijn, naast de huidige inzet, nog extra andere maatregelen nodig.

Omdat we voor het behalen van de taakstelling voor statushouders en asielzoekers (n.a.v. de Spreidingswet) extra inzet moeten plegen, wordt er momenteel een memo uitgewerkt waarbij mogelijke oplossingsrichtingen per doelgroep en per realisatietermijn worden bekeken. Ook de impact en kosten van mogelijke oplossingsrichtingen nemen we mee, zodat het college een bestuurlijke afweging kan maken.

Het college hanteert bij de opvang van vluchtelingen de volgende uitgangspunten:

- Het college wil voldoen aan de taakstellingen die wij hebben voor statushouders, Oekraïners en de spreidingswet (AMV'ers en asielzoekers);
- Inspanningsverplichtingen ziet het college als zodanig.

- ## Communicatie

De gekozen oplossingsrichtingen worden uiteindelijk door de portefeuillehouder meegenomen naar het PRT subregio Arnhem, waarbij er in gezamenlijkheid gekeken wordt naar de mogelijke inzet van de gemeentes in de subregio Arnhem.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris de burgemeester,

R.P. Hoytink-Roubos